

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

28 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte: Petru Ursache,

Judecători: Nadejda Toma și Vladimir Timofti,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de avocatul Bobeica Vasile în numele părții vătămate Mafta Dumitru și de inculpatul Platonov Veaceslav în comun cu avocatul acestuia Culeac – Reul Natalia, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Ciocana mun.Chișinău din 07 octombrie 2014, și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2016, în cauza penală în privința lui

Ieșeanu Anatolie Ion, născut la 01.05.1968, domiciliat în mun.Chișinău, str.Milescu Spătaru 21/5, ap.9.

Platonov Veaceslav Constantin, născut la 17.12.1969, domiciliat în mun.Chișinău, str.Milescu Spătaru 21/5, ap.1.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 10.12.2013 - 07.10.2014;

Instanța de apel: 27.10.2014 - 18.03.2015;

16.10.2015 - 18.03.2016;

Instanța de recurs: 20.05.2015 - 08.09.2015;

03.06.2016 - 28.09.2016.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 07 octombrie 2014, **Ieșeanu Anatolie Ion** a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 152 alin.(2) lit. e) Cod penal, la 5 ani închisoare, iar în temeiul art. 90 Cod penal,

s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 3 ani, dacă inculpatul nu va săvârși o nouă infracțiune și să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

Platonov Veaceslav Constantin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 152 alin.(2) lit. e) Cod penal, cu aplicarea art. 79 Cod penal, la 3 ani închisoare, iar în temeiul art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 2 ani, dacă inculpatul nu va săvârși o nouă infracțiune și să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

Inculpații Ieșeanu Anatolie și Platonov Veaceslav au fost achitați de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea în mod solidar de la Ieșeanu Anatolie și Platonov Veaceslav în beneficiul părții vătămate Mafta Dumitru prejudiciul material în sumă de 2214,83 lei și prejudiciul moral în sumă de 12000 lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat, că la 30 iulie 2013, aproximativ la ora 20.00, Ieșeanu Anatolie, împreună și după o înțelegere prealabilă cu Platonov Veaceslav, urmărind scopul vătămării integrității corporale a persoanei, în rezultatul atitudinii personale negative față de cet. Mafta Dumitru (atitudine apărută ca urmare a convingerii că partea vătămată și feciorul acestuia l-au bătut anterior pe feciorul lui Ieșeanu Anatolie), aflându-se în curtea blocului locativ din str. M. Spătaru 21/5, mun. Chișinău, intenționat i-au aplicat acestuia din urmă mai multe lovituri cu pumnii și picioarele în diferite părți ale corpului cauzându-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr.2564/D din 28.12.2013, fractura corpului osului zigomatic pe stânga, fractura apofizei transversale L3 pe dreapta, traumă cranio - cerebrală închisă manifestată prin comoție cerebrală, edem postraumatic al feței, echimoză infraorbitală pe stângă, care condiționează dereglarea de lungă durată a sănătății și se califică ca vătămare medie.

Tot ei, Ieșeanu Anatolie și Platonov Veaceslav, au fost învinuiți de faptul, că la 30 iulie 2013, aproximativ la ora 20.00, împreună și prin înțelegere prealabilă, aflându-se în curtea blocului locativ din str. M. Spătaru 21/5, mun. Chișinău, din intenții huliganice, încălcând grosolan ordinea publică și manifestând o vădită lipsă de respect față de societate, a inițiat un conflict însoțit cu aplicarea violenței fizice față de cet. Mafta Dumitru, exprimată prin lovituri cu pumnii și picioarele în diferite părți ale corpului cauzându-i vătămări corporale medii.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către procuror și avocatul Nevreanschi V. în numele inculpaților, care au solicitat:

Procurorul, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpații să fie recunoscuți vinovați și condamnați de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 152 alin.(2) lit. e) Cod penal, la câte 5 ani închisoare fiecare, în baza art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, la amendă câte 400 unități convenționale fiecare. Conform art. 84 alin.(2) Cod penal, a stabili fiecărui inculpat pedeapsa definitivă de câte 5 ani închisoare și amendă în mărime de câte 400 unități convenționale, cu executarea separată a pedepselor. Pedeapsa de 5 ani închisoare a o suspenda pentru un termen de probă de câte 5 ani fiecare, invocând că sentința se contestă numai în partea ce ține de achitarea acestora în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, considerând că argumentele primei instanțe, reținute în sentință privind achitarea inculpaților sunt eronate, lipsite de suport probator și, contrar celor invocate de instanță în sentință, vinovăția inculpaților este probată integral prin mijloace de probă acumulate la dosar - declarațiile părții vătămate, a martorilor Popa T., Dorojneac M., Popa A., Mustea A., Ieșeanu Z., Cojocaru S. și actele cauzei;

Avocatul Nevreanschi V., casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare a inculpaților, în ce privește învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(2) lit. e) Cod penal, pe motiv că nu există fapta infracțiunii; atât la urmărirea penală, cât și în cadrul examinării cauzei vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunilor incriminate nu și-a găsit confirmare, lipsesc probe pertinente, concludente în confirmarea faptului, că inculpații au comis infracțiunile imputate, sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri, toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate trebuie să fie interpretate în favoarea inculpaților; instanța neîntemeiat a încasat în mod solidar de la inculpați prejudiciul material și moral, deoarece partea vătămată nu a prezentat careva probe ce ar demonstra cuantumul acțiunii civile.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2015, au fost admise parțial apelurile procurorului și al avocatului Nevreanschi V. în numele inculpaților, casată parțial sentința și pronunțată, o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care **Ieșianu Anatolie** și **Platonov Veaceslav** au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal la 2 ani închisoare pentru fiecare.

În baza art.152 alin.(2) lit. e) Cod penal, Ieșianu Anatolie la 5 ani și 3 luni închisoare, iar **Platonov Veaceslav** la 5 ani închisoare.

În temeiul art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor numite, inculpatului Ieșeanu Anatolie i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 5 ani și 6 lună închisoare, cu executarea în penitenciar de

tip semiînchis, iar inculpatului Platonov Veaceslav pedeapsă definitivă de 5 ani și 1 lună închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei inculpaților urmând a fi calculat din momentul reținerii.

Acțiunea civilă privind încasarea prejudiciului material a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

În rest, celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

5. Instanța de apel a constatat că Ieșeanu Anatolie și Platonov Veaceslav, la 30 iulie 2013, aproximativ la ora 20.00, împreună și după o înțelegere prealabilă, aflându-se în curtea blocului locativ din str. M. Spătaru 21/5, mun. Chișinău, din intenții huliganice, încălcând grosolan ordinea publică și manifestând o vădită lipsă de respect față de societate, a inițiat un conflict însoțit cu aplicarea violenței fizice față de cet. Mafta Dumitru, exprimată prin lovituri cu pumnii și picioarele în diferite părți ale corpului cauzându-i vătămări corporale medii.

În motivarea soluției date, instanța de apel a indicat, că deși inculpații nu recunosc vina în cele incriminate, vinovăția acestora este dovedită prin probele verificate cu respectarea prevederilor art. 101, 414 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, și anume prin declarațiile părții vătămate Mafta D., a martorilor Popa T., Popa A., Dorojneac M., Mustea A., Surchisean I., Ieșeanu Z., Cojocar S., cât și actele cauzei - procesele-verbale de confruntare din 30.09.2013 dintre partea vătămată și Ieșeanu A., de ridicare a actelor, rapoartele de expertiză medico-legală nr.2560, 2564 din 23.10.2013 și 28.10.2013, care în ansamblu confirmă vinovăția acestora de comiterea infracțiunilor prevăzute atât de art. 152 alin.(2) lit. e) Cod penal, cât și de art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal. Conținutul acestor probe, indică incontestabil, că inculpații prin acțiunile lor intenționate au încălcat grosolan ordinea publică, au exprimat o vădită lipsă de respect față de societate, acțiuni care, prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită.

Instanța de apel a concluzionat, că prima instanță eronat a dispus achitarea inculpaților de comiterea infracțiunii de huliganism pe motiv că acțiunile lor nu întrunesc elementele infracțiunii, incorect considerând că lipsește latura subiectivă a infracțiunii de huliganism, deoarece, ajungând la o astfel de concluzie, instanța nu a luat în considerație aceea, că fapta a fost săvârșită în curtea unui bloc de locuit, în loc public, în prezența mai multor persoane, inclusiv și a locatarilor, încălcând ordinea publică și manifestând o deosebită lipsă de respect față de societate, astfel partea vătămată fiind maltratată fără motiv evident.

La fel, instanța de apel a indicat, că argumentele aduse de avocatul Nevreanschi V. în interesele inculpaților, precum că vinovăția acestora în comiterea infracțiunilor imputate nu și-a găsit confirmare sunt nefondate și din acest temei se resping.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a indicat că, ținând cont de prevederile art. 6, 7, 61, 75-78 Cod penal, de gravitatea infracțiunilor comise, de motivul acestora, de persoana inculpaților, că anterior nu au fost condamnați, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, considerând că corijarea și reeducarea lor este posibilă doar cu izolarea reală de libertate, reținând și faptul că dâșii au comis două infracțiuni mai puțin grave, ambele fiind cu aplicarea violenței fizice și cauzarea de vătămări corporale medii, de lipsa circumstanțelor agravante, iar ca circumstanțe atenuante a reținut prezența copiilor minori la întreținerea inculpaților.

Totodată, instanța de apel a menționat, că prima instanță, în baza art.152 alin.(2) Cod penal, incorect i-a stabilit lui Ieșeanu A. pedeapsa închisorii pe termen de 5 ani, iar lui Platonov V. de 3 ani, cu aplicarea art. 79 Cod penal, suspendând pedeapsa numită pe termen de probă conform art. 90 Cod penal, deoarece în cazul dat prevederile art. 79 Cod penal nu sânt aplicabile, dat fiind că potrivit dispoziției acestei norme penale, pot fi recunoscute circumstanțe excepționale ale cauzei, acele circumstanțe, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor, însă în speță asemenea circumstanțe nu au fost constatate.

Prin urmare, instanța a conchis, că sentința în partea aplicării pedepsei în baza art. 152 alin.(2) lit. e) Cod penal urmează a fi casată, stabilindu-i lui Platonov V., pedeapsa minimă de 5 ani închisoare, ținând cont de prezența circumstanțelor atenuante, cât și de faptul că acesta este participant la conflictul armat, deține medalia „Vulturul de Aur” și este invalid de gradul I, iar lui Ieșeanu A. - pedeapsa de 5 ani și 3 luni închisoare, dar nu cea minimă la acest articol precum a fost stabilită de prima instanță.

La fel, instanța a considerat necesar de a admite parțial apelul avocatului în numele inculpaților referitor la încasarea daunei materiale în sumă de 2214,83 lei și în această parte a casa sentința și a pronunța o nouă hotărâre, prin care să fie admisă acțiunea civilă în principiu, lăsând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța civilă, deoarece la moment nu este posibil de a stabili cuantumul acestora.

6. Împotriva deciziei nominalizate au declarat recursuri ordinare avocatul Zagaiciuc V. în numele inculpaților și inculpații, care au solicitat:

Avocatul Zagaiciuc V. în numele inculpaților, invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin.(1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunilor imputate nu a fost demonstrată, aceștia nu au comis infracțiunile incriminate, nu a fost demonstrat faptul încălcării ordinii publice de către inculpați, astfel starea de fapt reținută de către prima instanță concordă cu probele administrate, relevate și analizate corect în sentința de achitare a acestora în baza art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal; cu referire la învinuirea adusă inculpaților în baza art. 152 alin.(2) lit. e) Cod penal, instanțele au dat o apreciere greșită probelor și circumstanțelor în care a avut loc incidentul, nu le-au cercetat și analizat sub toate aspectele și în mod obiectiv; nu s-a dat o apreciere corectă declarațiilor martorilor și altor probe care demonstrează că în acțiunile inculpaților nu au fost prezente elementele unei careva componente de infracțiune; nevinovăția inculpaților se demonstrează atât prin declarațiile acestora, cât și prin declarațiile martorilor Cucer O., Ionaș A., Dorul S., care au văzut incidentul, leziunile depistate la partea vătămată nu exclud faptul, că ar fi putut surveni în urma căderii acestuia de la înălțime; declarațiile părții vătămate urmau a fi apreciate critic, deoarece declarațiile date la urmărirea penală și în instanța de judecată sânt contradictorii, astfel, potrivit art.8, 389 Cod de procedură penală, concluziile privind vinovăția inculpaților nu pot fi bazate pe presupuneri, toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate se interpretează în favoarea inculpaților.

Inculpatul Ieșeanu A., fără a invoca vreun temei prevăzut de art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei atacate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare, invocând că vinovăția lui nici la urmărirea penală, nici în instanța de judecată nu și-a găsit confirmare, probele trebuie să indice în mod cert vinovăția lui, prin urmare instanța nu este în drept să completeze învinuirea cu circumstanțe care ar justifica-o sau ar agrava situația inculpaților și să-și întemeieze soluția pe presupuneri și dubii; declarațiile părții vătămate urmau a fi apreciate critic, deoarece declarațiile date la urmărirea penală și în cadrul instanței de judecată sânt contradictorii; instanțele la stabilirea pedepsei nu au luat în considerație că are la întreținere un copil minor, nu are antecedente penale, a participat la conflictul de pe Nistru, este invalid de gradul I, a fost decorat cu medalie pentru vitejie și „Vulturul de Aur”.

Inculpatul Platonov V. care, invocând temeiul prevăzut de art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că instanța de apel greșit a admis apelul procurorului, nu a cercetat și analizat sub toate aspectele și în mod

obiectiv probele administrate, nu a dat o apreciere corectă declarațiilor martorilor și a altor probe care demonstrează că în acțiunile lui nu sânt prezente elementele infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) Cod penal, deoarece nu a avut intenții huliganice, ci doar o discuție cu Maftea D. de a clarifica situația verbal referitor la aplicarea violenței fizice asupra fiului lui Ieșeanu A.; în ce privește învinuirea adusă în baza art.152 alin.(2) Cod penal, instanța de apel nu a cercetat și analizat obiectiv circumstanțele în care a avut loc incidentul, toate leziunile corporale depistate la partea vătămată nu atestă faptul că au fost provocate de către inculpați, or după localizarea și gravitatea leziunilor, în urma unor eventuale lovituri aplicate de ei, urmau la ei să rămână edemuri sau echimoze, zgârieturi specifice loviturilor cu un obiect dur contodont, astfel nu se exclude că leziunile au putut surveni în urma căderii acestuia de la înălțimea corpului, lovindu-se cu capul de bordură; declarațiile părții vătămate urmau a fi apreciate critic, deoarece sânt contradictorii; instanța neîntemeiat a apreciat critic declarațiile martorilor Cucer O., Ionaș A., Dorul S., care au văzut că partea vătămată i-a aplicat lui Ieșeanu A. o lovitură și a fugit și, împiedicându-se, a căzut jos lovindu-se cu capul de bordură, astfel concluzia instanței în acest sens este nejustificată.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 08 septembrie 2015 au fost admise recursurile ordinare declarate de avocatul Zagaiciuc Victor în numele inculpaților și de inculpații Ieșeanu Anatolie și Platonov Veaceslav, fiind casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei în ordine de apel în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

8. Colegiul a statuat, că apelul declarat de procuror are efect devolutiv atât în sensul atenuării situației părților, iar în sensul agravării numai în cazul când el solicită aceasta privitor la partea concretă.

Potrivit textului apelului și părții descriptive a deciziei instanței de apel, procurorul a contestat sentința numai în partea ce ține de achitarea lui Ieșeanu A. și Platonov V. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal (f. d. 56, 103 v.2).

Instanța de apel, admitând apelul procurorului parțial, a casat sentința, inclusiv și în partea stabilirii pedepsei inculpaților în baza art.152 alin.(2) Cod penal, numindu-i lui Ieșeanu A. pedeapsă de 5 ani și 3 luni iar lui Platonov V. pedeapsa de 5 ani închisoare, depășind limitele apelului declarat de procuror, intervenind în această parte în soluția primei instanțe din oficiu, nemotivând din care considerente pedeapsa stabilită inculpatului Ieșeanu A. nu va contribui la corijarea și reeducarea acestuia, iar în privința inculpatului Platonov V. instanța de apel nu a motivat concluzia privind stabilirea pedepsei fără aplicarea

prevederilor art. 79 Cod penal. În această parte concluziile instanței de apel se exclud una pe alta, deoarece pe de o parte a reținut aceleași circumstanțe care au fost apreciate de prima instanță ca excepționale, ce a servit temei de aplicare a prevederilor art. 79 Cod penal (participarea la conflictul armat, deținerea medaliei „Vulturul de Aur”, gradul de invaliditate nr. I), iar pe de altă parte, că acestea nu pot constitui temei de aplicare a dispoziției normei sus menționate.

Prin urmare, instanța de apel, în afara motivelor invocate în apelul procurorului, a casat sentința în partea stabilirii măsurii de pedeapsă în baza art. 152 alin. (2) Cod penal și le-a aplicat inculpaților o pedeapsă mai aspră decât cea stabilită de prima instanță.

Totodată, la stabilirea pedepsei inculpaților pentru infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2) Cod penal, instanța de apel nu a acordat deplină eficiență art. 61, 75 și 76 Cod penal, deși, individualizarea pedepsei constă în obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului, necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii și pedepsei penale.

Conform deciziei instanței de apel, Ieșeanu A. și Platonov V. au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, a cărui sancțiune conține pedepse alternative sub formă de amendă și muncă neremunerată în folosul comunității, însă, Colegiul penal a constatat ca fiind nemotivată stabilirea a celei mai aspre pedepse inculpatului. Mai mult că, reieșind din conținutul apelului, însăși procurorul a considerat că corijarea și reeducarea inculpaților este posibilă fără izolare de societate, solicitând aplicarea în privința acestora în baza art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal a pedepsei sub formă de amendă, iar în temeiul art. 84 Cod penal - pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare și 400 unități convenționale, cu suspendarea pedepsei închisorii pe termen de probă, potrivit art. 90 Cod penal.

Totodată, Colegiul penal a constatat, că instanța de apel, admitând parțial apelul avocatului Nevreanschi V. în numele inculpaților referitor la încasarea prejudiciului material și casând în această parte sentința cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care a admis acțiunea civilă în principiu lăsând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța în ordinea procedurii civile, nu s-a expus asupra motivelor invocate în apel referitor la cuantumul prejudiciului moral încasat de la inculpați în mod solidar și la obligația părții vătămate de a dovedi faptul pricinuirii cuantumului daunei morale.

La fel, instanța nu a luat în considerație, că potrivit legislației în vigoare, în cazul în care cererea de reparare a prejudiciului moral a fost înaintată în instanța de judecată către doi sau mai mulți reclamați și prin hotărârea pronunțată aceasta a fost admisă, prejudiciul moral se încasează aparte din contul fiecărui inculpat și nu în mod solidar.

Astfel, Colegiul penal a ajuns la concluzia, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri și a adoptat o decizie nemotivată privind aplicarea pedepsei și soluționarea acțiunii civile, fapt ce se consideră o eroare de drept, care se încadrează în art. 427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, deoarece se referă la procedura de motivare a soluției instanței de apel și care nu poate fi corectată de instanța de recurs, deoarece soluționarea acestora ține de desfășurarea legală a procedurii de judecată în instanța de apel, care conform art. 414 Cod de procedură penală, trebuie să judece apelurile din punct de vedere a stării de fapt și de drept, deci a legalității și temeiniciei sentinței atacate.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2016 a fost respins ca nefondat apelul avocatului Nevreanschi Vladislav în numele inculpaților Ieșeanu Anatolie și Platonov Veaceslav, fiind admis apelul procurorului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpații Ieșeanu Anatolie și Platonov Veaceslav au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-le stabilită pedeapsă lui Platonov V., în temeiul art. 79 Cod penal, de 200 unități convenționale ceea ce constituie 4000 lei. În baza art. 84 alin. (3) Cod penal fiindu-i stabilit definitiv 3 ani închisoare și amendă 200 unități convenționale, pedepsele urmând a fi executate de sine stătător.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani, dacă în termenul de probă fixat, acesta nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Inculpatului Ieșeanu Anatolie în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal i-a fost stabilită pedeapsă de 450 unități convenționale. În baza art. 84 alin. (3) Cod penal fiindu-i stabilit definitiv 5 ani închisoare și amendă 450 unități convenționale, pedepsele urmând a fi executate de sine stătător.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani, dacă în termenul de probă fixat, acesta nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

A fost dispusă încasarea de la Ieșeanu Anatolie în beneficiul părții vătămate Mafta Dumitru prejudiciul moral în sumă de 5000 lei, iar de la Platonov Veaceslav 1000 lei.

În rest, celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

10. Instanța de apel a stabilit, că la data de 30.07.2013, aproximativ la ora 20:00 min., Ieșeanu Anatolie Ion, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Platonov Veaceslav Constantin, aflându-se în curtea blocului locativ nr. 21/5 din

str. Milescu Spătaru, mun. Chișinău, din intenții huliganice, încălcând grosolan ordinea publică și manifestând o vădită lipsă de respect față de societate, a inițiat un conflict însoțit cu aplicarea violenței fizice față de Mafta Dumitru Dumitru, exprimată prin lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, astfel pricinuindu-i leziuni corporale medii.

Acțiuni prin care inculpații, intenționat au încălcat grosolan ordinea publică, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, acțiuni care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, de două sau mai multe persoane, infracțiune prevăzută de art. 287 alin. 2 lit. b) Cod penal.

Instanța de apel a considerat, că vinovăția inculpaților Ieșeanu A. și Platonov V. a fost dovedită prin următoarele probe: declarațiile părții vătămate Mafta Dumitru; declarațiile martorilor Popa Tatiana, Popa Alexandru, Dorojneac Măria, Mustea Arcadie; procesul-verbal de confruntare din 30.09.2013 între partea vătămată Mafta Dumitru și bănuitul Ieșeanu Anatolie (f. d. 68, vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr.2564 din 28.10.2013 întocmit în privința părții vătămate Mafta D. (f. d. 75, vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr.2560 din 23.10.2013 întocmit în privința lui Ieșeanu Anatolie (f. d. 84); proces verbal de ridicare a actelor din cauza contravențională (f. d. 94).

Instanța de apel a statuat, că probele cercetate combat argumentele apărării privind nevinovăția inculpaților Ieșeanu A. și Platonov V., ținând cont de faptul, că probele puse la baza soluției instanței de apel coroborează între ele și nu trezesc careva dubii în acest sens.

În opinia instanței de apel este lipsită de suport probatoriu poziția inculpaților precum că în acțiunile lor lipsesc elementele componenței infracțiunii de huliganism, prin invocarea faptului, că între inculpați și partea vătămată Mafta Dumitru existau relații ostile determinate de faptul, că anterior partea vătămată Mafta Dumitru l-a maltratat pe fiul unuia dintre inculpați, deoarece chiar dacă anterior ar fi existat un conflict între fiul unuia din inculpați și partea vătămată Mafta Dumitru, inculpații nu erau în drept să acționeze după cum au procedat.

Astfel, instanța de apel a concluzionat, că este neîntemeiată soluția primei instanțe privind achitarea inculpaților de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, fapt ce a servit pentru casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, deoarece probele din dosar confirmă că inculpații au acționat împreună din intenții huliganice, cauzându-i intenționat părții vătămate o vătămări corporală medie a integrității corporale, care nu este periculoasă pentru viață, calificând astfel acțiunile inculpaților și în baza art. 287

alin. 2 lit. b) Cod penal, adică acțiuni intenționate, care se manifestă prin încălcarea grosolană a ordinii publice, însoțite de aplicarea violenței asupra unei persoane, exprimând obrăznicie deosebită.

Referitor la legalitatea sentinței privind recunoașterea vinovăției și condamnarea inculpatului Platonov Veaceslav în baza art. 152 alin. (2) lit. b) Cod penal, instanța de apel a considerat că sentința în această parte este legală și întemeiată și urmează a fi menținută.

La stabilirea pedepsei inculpaților, ținând cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, instanța de apel a ajuns la concluzia, că corectarea acestora poate fi atinsă prin stabilirea pedepsei cu amendă, ținând cont și de faptul că inculpații deși nu și-au recunoscut vina și nu au conștientizat pericolul social al faptei, dar în speță prevalează circumstanțele atenuante: inculpatul Ieșeanu Anatolie are un copil minor la întreținere, iar Platonov Veaceslav are doi copii minori la întreținere, ambii inculpați au participat la conflictul armat de pe Nistru Platonov V. deținând medalia „Vulturul de Aur”, este invalid de gradul I., careva circumstanțe agravante în privința inculpaților nu au fost stabilite.

Instanța de apel a statuat, că prima instanță corect a decis încasarea sumei de 2214 lei în mod solidar de la ambii inculpați, iar în partea soluționării acțiunii civile privind prejudiciul moral, instanța urma să încaseze de la fiecare inculpat suma proporțională implicării lui, ținând cont de situația financiară a fiecărui inculpat, precum și de starea de sănătate a acestora. Din acest motiv, având în vedere, că vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunilor intenționate a fost dovedită, instanța de apel a considerat rațional de a încasa în beneficiul părții vătămate cu titlu de prejudiciu moral din contul lui Platonov Veaceslav - 1000 lei, iar din contul lui Ieșeanu Anatolie - 5000 lei.

11. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare avocatul Bobeica Vasile în numele părții vătămate Mafta Dumitru, și inculpatul Platonov Veaceslav în comun cu avocatul Culeac - Reul Natalia.

11.1. Avocatul Bobeica Vasile în numele părții vătămate, declarând recurs la 18.05.2016, în termen, prin care invocând temeii de drept pct. 8) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel și a sentinței primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri prin care față de inculpați să fie aplicată o pedeapsă mai aspră, cu admiterea integrală a acțiunii civile.

În motivarea recursului declarat recurentul a indicat următoarele:

- instanțele ierarhic inferioare nu și-au motivat soluția privind admiterea parțială a acțiunii civile;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra mărimii prejudiciului moral solicitat;

- instanța de apel greșit a individualizat pedeapsa aplicată inculpaților.

11.2. Inculpatul Platonov Veaceslav în comun cu avocatul Culeac – Reul Natalia, prin recursul declarat la 22.07.2016, solicită repunerea în termen pentru a declara recurs, casarea parțială a sentinței primei instanțe și casarea totală a deciziei instanței de apel, cu adoptarea unei hotărâri privind achitarea sa de sub învinuirile aduse în baza art. 287 alin.(2) lit. b) și 152 alin.(2) lit. e) Cod penal.

În motivarea recursului declarat recurentul a indicat următoarele:

- termenul de declarare al recursului a fost omis din motiv că inculpatul nu a fost prezent la pronunțarea integrală a deciziei instanței de apel din motiv că era internat în spitalul "Sfânta Treime" perioada de internare este 08.04.2016-20.04.2016. După externare, inculpatul a avut nevoie de o perioadă îndelungată de reabilitare, periodic aflându-se la tratament, ceea ce a dus la imposibilitatea de a încheia contract de asistență juridică în vederea contestării deciziei instanței de apel;

- prima instanță corect a dispus achitarea inculpatului Platonov V. de sub învinuirea adusă în baza art. 287 alin.2 lit. b) Cod penal din motiv, că în acțiunile acestuia nu au fost constatate elementele infracțiunii de huliganism.

Instanța de apel nu a ținut cont de prevederile legale relevante speței pronunțând soluția prin care l-a recunoscut vinovat și condamnat pe Platonov V. în baza normei menționate, punând la baza soluției aceleași probe care au stat la baza sentinței de achitare, fără a specifica care din aceste probe au fost greșit apreciate de prima instanță și în ce constă greșeala comisă.

- deși inculpatul Platonov Veaceslav nu a fost de acord cu sentința instanței de fond în partea condamnării în baza art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal nici cu decizia instanței de apel, amenda stabilită de către instanța de apel prin decizia din 18.03.2016 a fost achitată în numele lui Platonov Veaceslav de către fiul acestuia. Dat fiind faptul că în perioada 08.04.2016-20.04.2016 a fost internat în Spitalul Clinic Municipal "Sfânta Treime";

- pe capătul de acuzare în baza art. 152 alin.(2) lit. e) Cod penal solicită achitarea, deoarece atât instanța de fond cit și instanța de apel, eronat a conchis asupra faptului că vinovăția inculpatului în baza art. 152 alin.(2) lit. e) Cod penal, se demonstrează indubitabil reieșind din probele administrate la dosar, deoarece analizând materialul probator, se constată că de către acuzatorul de stat nu au fost prezentate careva probe ce ar constata existența componentei obligatorii a laturii obiective, și anume legătura cauzală dintre acțiunile inculpatului și urmările prejudiciabile survenite.

Deși conform raportului de expertiză medico-legală nr.2564/D din 28.12.2013 rezultă că părții vătămate Maftea Dumitru i-a fost cauzată vătămare medie, însă, în raportul dat nu există nicio mențiune referitor la legătura cauzală

dintre acțiunile lui Platonov Veaceslav și vătămrile care au survenit la partea vătămată Mafta Dumitru. Mai mult decât atât, inculpatul Platonov Veaceslav este invalid de gr. I și are mâna stângă amputată din umăr, ceea ce rezultă că dânsul nicidecum nu putea să-i aplice lovituri cu pumnii părții vătămate precum este indicat în actul de învinuire, astfel, dubiile relatate în acest sens urmau a fi interpretate în favoarea inculpatului.

Consideră, că instanțele ierarhic inferioare au apreciat eronat conținutul probelor pe acest capăt de învinuire, deoarece din declarațiile martorilor Cucer O., Ionaș A., Dorul S., care au văzut incidentul nu este exclus faptul că acestea au fost cauzate în urma căderii părții vătămate de la înălțime, iar declarațiile părții vătămate în acest sens urmau să fie apreciate critic, deoarece declarațiile date la urmărirea penală și în instanța de judecată sunt contradictorii.

Deși în sarcina procurorului intră prezentarea probelor, însă potrivit procesului verbal al ședinței de judecată din instanța de apel, rezultă că procurorul în confirmarea vinovăției inculpatului a solicitat doar cercetarea probelor pe care prima instanță le-a pus la baza sentinței în privința condamnării inculpatului pe art. 152 alin.(2) lit. e) Cod penal. În consecință, instanța de apel a grupat doar o parte din probe, argumentând la general, că ele confirmă vinovăția inculpatului, fără să le aprecieze pe fiecare în parte și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității probei respective, și să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată.

- la stabilirea pedepsei instanțele nu au dat apreciere personalității inculpatului Platonov Veaceslav care este invalid de gradul I (are mâna stângă amputată), este bolnav și este participant la lupta pentru Apărarea Integrității și Independenței Republicii Moldova. Are la întreținere 1 copil minor - Platonov Alexandra a.n. 04.11.2009.

Circumstanțele enunțate, în opinia recurentului, relevă, că instanțele ierarhic inferioare nu au soluționat cauza în conformitate cu prevederile legale, prin urmare, hotărârile atacate nu cuprind motive pe care se întemeiază soluția de condamnare a inculpatului.

- acțiunea civilă urmează a fi respinsă din motivul ca inculpatul urmează a fi achitat, mai mult, aceasta în opinia recurentului, nu corespunde după formă și conținut, și nu poate fi recunoscută de fapt ca o acțiune civilă în cadrul unui proces penal.

12. Procurorul și inculpatul Platonov Veaceslav au depus referințe pe marginea recursurilor declarate, prin care:

Procurorul pledează pentru inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocatul Bobeica V. în numele părții vătămate și de către inculpatul Platonov V., ca fiind depus peste termen.

Inculpatul Platonov V., pledează pentru inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Platonov V., ca fiind vădit neîntemeiat.

13. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestora din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct.2) și 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este declarat peste termen sau vădit neîntemeiat.

Colegiul penal menționează că potrivit practicii judiciare constante, *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.*

13.1. Referitor la recursul ordinar declarat de avocatul Bobeica Vasile în numele părții vătămate.

Colegiul penal constată că potrivit conținutului recursului, recurentul de fapt își exprimă dezacordul cu decizia instanței de apel în latura civilă și în latura penală ce ține de individualizarea pedepsei, neinvocând faptul încadrării juridice greșite a acțiunilor inculpaților.

Prin urmare, Colegiul penal consideră necesar de a supune verificării decizia instanței de apel prin prisma erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală.

Cu referire la prezența în speță a erorii de drept prevăzute în pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal consideră, că o astfel de eroare nu a fost admisă în prezenta cauză, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin.(8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal consideră că criticile aduse de recurent în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*, au constituit obiect de examinare în instanța de apel, asupra lor instanța de apel s-a expus detaliat și motivat, așa cum este indicat în pct. 5 al prezentei decizii, motivare pe care instanța de recurs și-o însușește și repetarea căreia nu o consideră necesară.

Ce ține de argumentele recursului, că instanța de apel urma să admită integral acțiunea civilă, Colegiul penal constată, că instanța de apel la adoptarea deciziei în latura civilă s-a condus de prevederile art. 387 alin.(1) Cod de procedură penală care prevede că „*o dată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sânt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge*”, motivându-și soluția în modul expus la pct. 5 al prezentei decizii și n-a comis careva erori de drept în această parte.

Conform art. 1398 alin.(1) Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Potrivit prevederilor art. 225 alin.(1) Cod de procedură penală, judecarea acțiunii civile în procesul penal, indiferent de valoarea acțiunii, se efectuează de către instanța de competența căreia este cauza penală.

Prin acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Mafta Dumitru (f. d. 205-207, vol. I), în cadrul procesului penal în ședința de judecată, ultimul a solicitat încasarea din contul inculpaților, prejudiciul material în sumă de 34541 lei și moral în sumă de 15000 lei.

Instanța de apel corect a conchis, că soluția primei instanțe privind încasarea în mod solidar din contul inculpaților în beneficiul părții vătămate prejudiciul material în sumă de 2214 lei este întemeiată, deoarece aceasta este suma prejudiciul material confirmată prin probe de către partea vătămată.

Colegiul consideră întemeiată și soluția instanței de apel privind încasarea de la Ieșeanu Anatolie în beneficiul părții vătămate Mafta Dumitru prejudiciul

moral în sumă de 5000 lei, iar de la Platonov Veaceslav 1000 lei, deoarece suma menționată este una echitabilă pentru recuperarea prejudiciului moral suferit.

Conform art. 1423 alin. (1) Cod civil, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate; alin.(2) Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Instanța de recurs reiterează, că în termenii Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, prejudiciul moral, se exprimă prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Quantumul despăgubirilor trebuie stabilit astfel încât acesta să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor, și nici venituri nejustificate pentru victimele daunelor.

Ținând cont de natura dreptului lezat, caracterul și gravitatea suferințelor suportate de partea vătămată, Colegiul penal consideră, că prin decizia instanței de apel, fiind dispusă încasarea din contul inculpaților în beneficiul părții vătămate o compensație morală în sumă de 6000 lei, aceasta reprezentând o satisfacție echitabilă cum indică art. 41 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În opinia Colegiului penal, instanța de apel nu a comis erori de drept, dispunând încasarea prejudiciului moral în sumă de 6000 lei, care reprezintă o compensare suficientă, echitabilă și nicidecum diminuată a prejudiciului moral cauzat.

Cu referire la motivele recursului prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, Colegiul penal menționează, că potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și, respectiv, are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Analizând decizia instanței de apel, în raport cu argumentele recursului privind individualizarea greșită a pedepsei inculpaților, Colegiul penal subliniază, că instanța de apel, admitând apelul procurorului, care a contestat sentința doar în partea achitării inculpaților de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, le-a stabilit acestora

pedeapsă după cum urmează: inculpatului Platon V., pedeapsă sub formă de amendă, prin aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal în mărime de 200 u.c. , iar inculpatului Ieșeanu A., amendă în mărime de 450 u.c.

Colegiul penal reține, că sancțiunea art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, prevede în calitate de pedeapsă amendă în mărime de la 200 la 700 unități convenționale sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau închisoare de până la 3 ani.

Instanța de recurs constată, că instanța de apel, aplicând prevederile art.84 alin.(3) Cod penal, i-a stabilit inculpatului Platonov V. pedeapsă definitivă de 3 ani închisoare cu amendă în mărime de 200 u.c., iar inculpatului Ieșeanu A., pedeapsă definitivă de 5 ani închisoare, cu amendă în mărime de 450 u.c., ținând cont de faptul că prin sentință, în baza art. 152 alin.(2) lit. e) Cod penal, inculpatului Ieșeanu A., i-a fost stabilită pedeapsă de 5 ani închisoare iar inculpatului Platonov V., prin aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, 3 ani închisoare.

Aplicând prevederile art. 90 Cod penal, instanța de apel a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea stabilită inculpaților pe un termen de probă de 3 ani în privința inculpatului Ieșeanu A. și pe un termen de probă de 2 ani în privința inculpatului Platonov V.

Colegiul penal reiterează, că potrivit prevederilor art. 75 alin.(1) Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Aliniatul (2) al normei vizate stipulează, că o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Colegiul penal reiterează, că în conformitate cu art. 84 alin.(3) Cod penal, dacă pentru infracțiunile care intră în concurs sânt stabilite pedepse principale de diferite categorii, a căror cumulare nu este prevăzută de art. 87, și instanța de judecată nu va găsi temeiuri pentru absorbirea unei pedepse de către alta, ele se execută de sine stătător.

Potrivit prevederilor art. 90 alin. (1) Cod penal, dacă la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu

intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat. Controlul asupra comportării celor condamnați cu suspendarea condiționată a executării pedepsei îl exercită organele competente, iar asupra comportării militarilor – comandamentul militar respectiv.

Astfel, Colegiul reține că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată. În același rând, după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții generale a Codului penal, în special, a prevederilor art. 90 Cod penal. În cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singură în măsură să individualizeze pedeapsa inculpatului care a comis infracțiunea, având deplina libertate în acest sens.

Potrivit practicii judiciare stabilite instanțele trebuie să asigure aplicarea unor măsuri aspre de pedeapsă față de persoanele adulte care au săvârșit *infracțiuni grave, deosebit de grave și excepțional de grave, în special în ipoteza pluralității de făptuitori, precum grupul criminal organizat și organizația criminală.*

Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată într-un caz concret se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: - împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite; - starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită; - natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii; - motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit; - natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedentele penale ale infractorului; - conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal; - nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

Criteriile generale de individualizare a pedepsei pot fi definite ca fiind acele reguli, principii, prevăzute în Codul penal, de care instanța de judecată trebuie să țină cont la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul individualizării acesteia.

În speță Colegiul constată, că instanța de apel în decizia atacată a indicat, că în privința inculpaților s-au stabilit următoarele circumstanțe atenuante și anume: inculpatul Ieșeanu Anatolie are la întreținere un copil minor, iar Platonov Veaceslav are doi copii minori la întreținere, ambii au participat la conflictul armat de pe Nistru, Platonov V. deținând medalia „Vulturul de Aur”, este invalid de gradul I. Circumstanțe agravante în privința inculpaților nu au fost stabilite.

În contextul celor expuse mai sus Colegiul penal reține, că individualizând pedeapsa inculpaților pentru infracțiunile comise, instanța de apel nu a comis erori de drept, pedeapsa aplicată acestora este una corectă, deoarece la stabilirea acesteia au fost respectate exigențele legii, iar argumentele recursului în acest sens sunt neîntemeiate.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, temeiurile invocate de recurent prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

13.2. Referitor la recursul ordinar declarat de inculpatul Platonov V. în comun cu avocatul Culeac – Reul Natalia.

Din materialele dosarului, rezultă că dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 18 martie 2016, în prezența procurorului Scutelnic Cătălin, inculpaților Ieșeanu A. și Platonov V., avocatului inculpaților Zagaiciuc V., și a părții vătămate Mafta D, fapt confirmat prin procesul verbal al ședinței de judecată (f. d. 222, vol. II), din care rezultă că aceștia au fost înștiințați despre ziua pronunțării deciziei motivate pentru data de 18 aprilie 2016.

Din procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel din 18 aprilie 2016 rezultă, că la pronunțarea deciziei motivate s-a prezentat doar inculpatul Ieșeanu A., însă inculpatul Platonov V. și avocatul nu au fost prezenți, deși au fost înștiințați despre ziua pronunțării deciziei motivate.

Potrivit art. 231 alin. (1) Cod de procedură penală, termenele stabilite de prezentul cod se calculează pe ore, zile, luni și ani. Alin. (2) prevede că la calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului, afară de cazurile în care legea dispune altfel. Alin. (3) prevede că la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Astfel, în speța, termenul de 30 zile se calculează, începând cu 19 aprilie 2016 și se epuizează la 18 mai 2016, iar recursul ordinar a fost declarat de către inculpatul Platonov V. în comun cu avocatul inculpatului la data de 22.07.2016, înregistrat la Curtea Supremă de Justiție la data indicată, cu numărul de intrare 01-2274 (f. d. 9).

Nu poate fi reținut argumentul recurenților, că inculpatul a omis termenul de declarare a recursului din motiv că era internat în spital în perioada 08.04.2016-20.04.2016, după externare urmând o perioadă de reabilitare, periodic p aflându-se la tratament motiv din care nu a avut posibilitate să încheie un contract de asistență juridică cu un avocat în vederea contestării deciziei instanței de apel, deoarece potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Din cele expuse supra, instanța de recurs conchide că recursul ordinar declarat de inculpatul Platonov V. în comun cu avocatul Culeac – Reul Natalia este depus peste termenul legal de 30 zile, prevăzut în art. 422 Cod de procedură penală.

Colegiul penal menționează, că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Potrivit prevederilor art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Unul dintre scopurile legii procesual penale este asigurarea egalității pentru toate părțile interesate în procesul penal, însă acest deziderat impune disciplinarea activității procesuale, inclusiv și prin stabilirea unor termeni peremptorii.

Astfel, Colegiul penal statuează, că art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală impune obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului. Neexecutarea în termen a unui drept procesual, conform sancțiunii menționate, duce la pierderea acestuia.

Prin urmare, Colegiul penal, constatând încălcarea de către recurenți a prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, a ajuns la concluzia inadmisibilității recursului declarat de inculpatul Platonov V. în comun cu avocatul Culeac – Reul Natalia, din motiv că este depus peste termen.

14. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2) și 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2016, în cauza penală privindu-i pe **Ieșeanu Anatolie Ion și Platonov Veaceslav Constantin**, din motiv că recursul avocatului Bobeica Vasile în numele părții vătămate Maftea Dumitru, este vădit neîntemeiat, iar recursul inculpatului Platonov Veaceslav în comun cu avocatul acestuia Culeac – Reul Natalia, este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **28 octombrie 2016**.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Nadejda Toma

Vladimir Timofti